

Klimat- och näringsdepartementet
Kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över regeringens promemoria angående lag om energiplanering i kommuner och regioner

Ert diarienummer: KN2026/01494

Länsstyrelsen i Värmlands län tillstyrker förslaget till promemoria med nedanstående förslag på ändringar.

Länsstyrelsen anser att länsstyrelserna har en central roll för energiplaneringen på nationell, regional och lokal nivå, och att denna roll tydligare bör avspeglas i föreslagen lag och förordning. Genom uppdraget om regional energiplanering leder och samordnar länsstyrelsen det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken bland annat genom att främja samverkan och erbjuda stöd till nationella myndigheter, region och kommuner. Länsstyrelsen har också i uppgift att med ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande samt inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser. Regeringen har pekat ut länsstyrelserna som statens primära kontakt till kommunerna (prop. 2009/10:175, samt prop. 2025/26:1 Uo 1). Med kunskap om platsens specifika förutsättningar har länsstyrelserna förmågan att hantera komplexa och tvärsektoriella samhällsproblem och omsätta nationella energipolitiska mål till lokal och regional handling.

Länsstyrelsen i Värmland anser att det är positivt med en översyn av lagen om energiplanering i kommuner och regioner. Den nya lagen innebär en anpassning till energipolitiska mål och EU-direktiv och en modernisering och förtydligande av befintlig lagstiftning. Lagen innebär också en tydligare koppling mellan kommunernas energiplanering och översiktsplanering, vilket skapar förutsättningar för välgrundade avvägningar och tydliga ställningstaganden i översiktsplanen och att de långsiktiga behoven av mark- och vattenområden konkretiseras i ett tidigt skede. Länsstyrelsen välkomnar också att förslaget skiljer på energiplaner och energiplanering och tydliggör att både plan och process är viktiga delar i den kommunala energiplaneringen.

Länsstyrelsens synpunkter syftar till att uppnå en effektiv och ändamålsenlig energiplanering genom att bättre binda ihop den kommunala och regionala planeringen, samt ta tillvara det energiplaneringsarbete som utförs av länsstyrelserna på regional nivå.

Länsstyrelsen föreslår därför följande ändringar och förtydliganden i den föreslagna lagen om energiplanering i kommuner och regioner och även i förordningen om energiplanering i kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter.

Förslag till ändringar i föreslagen lagtext

Länsstyrelsen anser att 12 § i *lagen om energiplanering i kommuner och regioner* bör ändras för att förtydliga länsstyrelsens roll enligt följande:

- Ersätta "Statliga myndigheter" med *Länsstyrelsen och andra statliga myndigheter* i tredje strecksatsen

Förslag till ändringar i föreslagen förordningstext

Länsstyrelsen vill framföra att det i den nya lagstiftningen bör framgå att länsstyrelsen är en av de aktörer som ska ges möjlighet att lämna synpunkter på kommunernas energiplaner. Med hänvisning till länsstyrelsens regionala och vägledande roll anser Länsstyrelsen att 8 § *förordningen om energiplanering i kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter* behöver förtydligas när det gäller länsstyrelsens roll i energiplaneringen och samspelet mellan lokal och nationell planering.

Förordningen föreslås kompletteras enligt följande:

- Nytt stycke 2 (nuvarande stycke 2 blir stycke 3): *Länsstyrelsen ska ges möjlighet att yttra sig om aktualitetsprövningen*

Länsstyrelsen anser också att 18 § *förordningen om energiplanering i kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter* behöver kompletteras. Nuvarande förslag

- "Statens energimyndighet ska vägleda kommuner och regioner i frågor om tillämpning av lagen (2026:000) om energiplanering i kommuner och regioner"

bör ersättas med:

- *Länsstyrelsen ska vägleda kommuner och regioner i frågor om tillämpning av lagen (2026:000) om energiplanering i kommuner och regioner. Statens energimyndighet ska bistå länsstyrelsernas vägledningsarbete med metod- och kunskapsstöd.*

Synpunkter på avsnitt 4.4

För den fortsatta beredningen föreslår länsstyrelsen ett tillägg i slutet av första stycket i rutan:

- *Länsstyrelsen ska ges möjlighet att yttra sig om aktualitetsprövningen*

För den fortsatta beredningen föreslås att texten under skäl för förslaget under rubriken "En kommun ska varje ny mandatperiod pröva om en energiplan är aktuell" kompletteras med:

- *Länsstyrelsen bör ges möjlighet att yttra sig om aktualitetsprövningen utifrån kunskapen i den regionala energiplaneringen och nationella energimål*

För den fortsatta beredningen föreslås texten under rubriken "Energiplanen ska offentliggöras" ändras enligt följande. Meningen:

- "Statliga myndigheter kan behöva information om vilka åtgärder som kommunen planerar vidta"

Ändras till

- *De kommunala energiplanerna är viktiga för länsstyrelsen som underlag för den regionala energiplaneringen som i sin tur utgör underlag för den nationella planeringen.*

I sista meningen under samma rubrik föreslås att länsstyrelsen och andra aktörer läggs till, utöver "allmänheten".

Länsstyrelsen föreslår även att ett nytt tredje stycke under samma rubrik införs som beskriver att den regionala energiplaneringen behöver uppdateras regelbundet.

Synpunkter på avsnitt 4.6

Utifrån förslaget till ändring 12 § *lagen om energiplanering i kommuner och regioner* ovan bör texten i rutan i fortsatta beredningen ändras enligt följande:

Första meningen:

- "Om det främjar en trygg energiförsörjning och en effektiv användning av energi och effekt ska en kommun ha kontakter med andra kommuner, regioner och statliga myndigheter som en del av energiplaneringen".

byts ut till:

- *Om det främjar en trygg energiförsörjning och en effektiv användning av energi och effekt ska en kommun samråda med länsstyrelsen, andra kommuner och regionen som en del av energiplaneringen.*

I andra stycket i rutan föreslås följande tillägg efter första meningen:

- *Kommunen ska i god tid innan beslut fattas ge länsstyrelsen tillfälle att yttra sig vid framtagandet av kommunal energiplan.*

För den fortsatta beredningen föreslår länsstyrelsen följande tillägg i skäls-texten:

- *Genom kontakt med länsstyrelsen underlättas kommunernas arbete med energiplanering. Länsstyrelserna har i regleringsbrevsuppdrag att leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken. Länsstyrelserna har på uppdrag av regeringen uppdaterat regionala energi- och klimatstrategier och tagit fram regionala handlingsplaner för elektrifiering och ska främja samverkan och erbjuda stöd till bland annat kommuner. Länsstyrelserna ska utifrån instruktionen "utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande samt inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser," och "inom sin verksamhet främja samverkan mellan kommuner, regioner, statliga myndigheter och andra relevanta aktörer i länet". Länsstyrelsen har utöver energi och klimat även andra uppdrag, roller och regionalt ansvar för flera områden som är relevanta för kommunala energiplaneringen exempelvis totalförsvar, samhällsplanering, miljöprövning,*

social hållbarhet, främja länets utveckling och klimatanpassning.

Femte stycket föreslås bytas ut till:

- *Även andra statliga myndigheter än länsstyrelsen har viktig kunskap utifrån sina ansvar inom energiplaneringen, exempelvis framtagande av scenarier, nationella kunskapsunderlag, finansiering och planeringsansvar utifrån sina instruktioner. Utifrån länsstyrelsens regleringsbrevsuppdrag att leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken, länsstyrelsens instruktion att samordna statliga myndigheters insatser, samt de uppdrag som Affärsverket svenska kraftnät, Energimyndigheten och Energimarknadsinspektionen har att stödja länsstyrelsernas arbete med regional energiplanering, bör de statliga myndigheternas kunskap kanaliseras genom länsstyrelserna. Ett sådant tillvägagångssätt överensstämmer till exempel med hur staten organiserar vägledning enligt PBL. Det är dock inget som hindrar kommunerna från att komplettera kontakterna med länsstyrelserna med direktkontakter med andra statliga myndigheter så som Energimyndigheten och Affärsverket svenska kraftnät.*

Synpunkter på avsnitt 8.8

Länsstyrelsen föreslår för den fortsatta beredningen att texten under avsnitt 8.8 kompletteras med en rubrik för länsstyrelserna utifrån de förslag som föreslås ovan. I texten föreslås det framgå att författningsförändringarna till följd av ovanstående förslag är en del av det som länsstyrelsen har i regleringsbrevsuppdrag att göra. Författningsförslagen blir i så fall ett sätt att permanenta delar av länsstyrelsernas regleringsbrevsuppdrag. Ytterligare finansiering till länsstyrelserna krävs inte för genomförandet av förslaget, men förslagen förutsätter att befintlig finansiering permanentas.

Synpunkter på övriga delar – generella synpunkter

Länsstyrelsen ser risker med att i samma dokument (kommunens energiplan) redovisa både insatser för energieffektivisering i kommunens verksamhet och insatser för övergripande energiplanering. Dels kan det vara olämpligt att detaljerade insatser för energieffektivisering i kommunens verksamhet ska beslutas av

kommunfullmäktige, dels finns det risk att den mer strategiska övergripande energiplaneringen för kommunens geografiska yta drunknar i detaljerade insatser för energieffektivisering. Länsstyrelsen föreslår att delarna kring energieffektivisering i kommunens verksamhet redovisas i andra typer av dokument som exempelvis kommunens renoveringsplan för byggnadsbeståndet. Det bör vara upp till respektive kommun att bedöma vilken eller vilka långsiktiga planer som är lämpligast att redovisa åtgärderna i.

Länsstyrelsen anser också att det skulle vara ändamålsenligt med en koppling till miljömålen i de lagar och förordningar som följer av remissen. Miljömålssystemet är det system som presenterar och följer upp hur arbetet i Sverige ser ut med trender och bedömningar över tillståndet på miljö, klimat, natur och hälsa och har kopplingar till kommunernas energiplanering.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövdingen Georg Andrén med energisamordnaren Tomas Lennartsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också tf. länsråd Cecilia Tisell, avdelningschef Maria Hammarström, enhetschef Jörgen Persson och rättschef Ingela Alverfors deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.